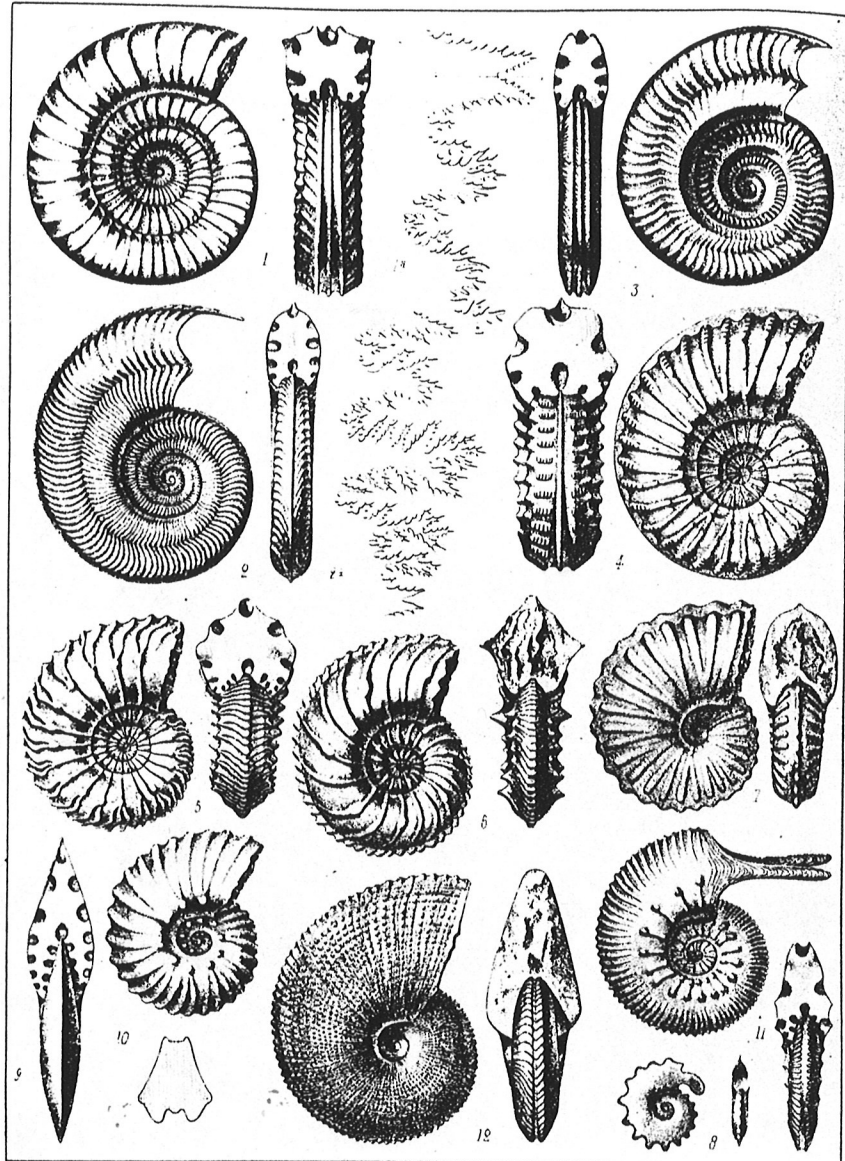

ZPRAVODAJ
ČÍSLO 3/96

AARSCHOT BELGIUM

1996

aneb

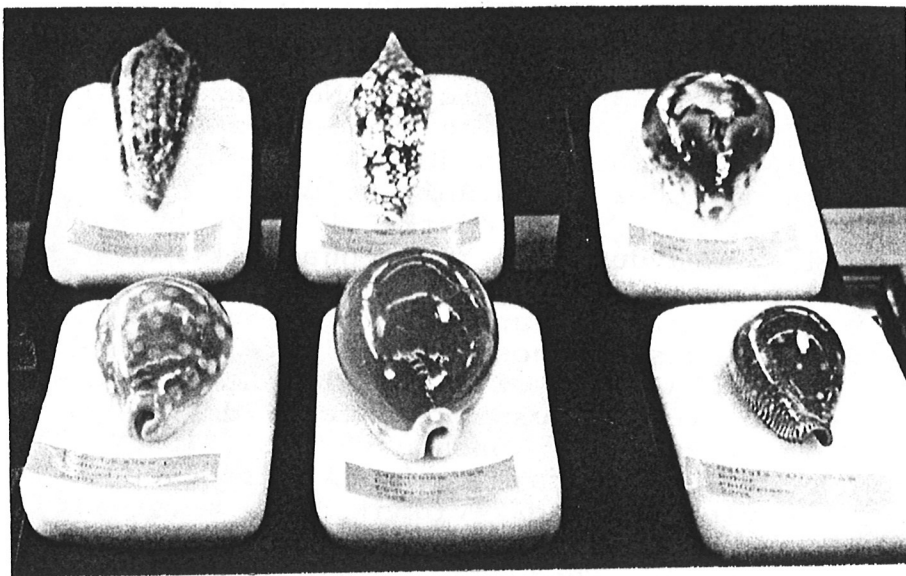
Největší evropská mušlová šou.

Cesta do malého belgického městečka Aarschotu blízko Bruselu byla náročná, ale vyplatila se. Tato burza mušlí je největší v Evropě a je určena především sběratelům a teprve v druhé řadě veřejnosti. Vystavovatelé - obchodníci a sběratelé z celého světa přivezli to nejlepší co mohou nabídnout. Součástí burzy byla také výstavka unikátních kusů ve vestibulu přilehlých místností. Pro sběratele tady čekalo překvapení v podobě kompletní sbírky čeledi Pleurotomariidae, česky zvané zářezovky, belgického sběratele p. Patrika Anseeuwa. Tyto mušle známé asi v 15 druzích teprve od r.1855 patří k nejvzácnějším a vlastně až do objevení prvního exempláře patřily jen mezi dávno vymřelé fosilie. Jejich vzácnost je dána nejen malými populacemi, ale také tím, že to jsou mušle hlubinné žijící v hloubkách až 500 m. Jejich cena, pokud je vůbec vyčíslitelná se pohybuje většinou v tisících USD. Ve sbírce, která je podle slov pana Anseeuwa zcela kompletní, je i jeden ze tří známých exemplářů druhu *Perotrochus metivieri* objevený a popsáný teprve loni. V loňském roce byly z hloubky 350 m tři kusy vyloveny ruským rybářským trawlerem ve vietnamských vodách

Jihočínského moře. Na ploše asi metrové vitriny se tedy zrakům sběratelů nabízela miliónová podívaná na démanty mezi mušlemi.

Ovšem i na samotné burze bylo lecos k vidění. Například legendární "Sláva moří" *Conus gloriamaris* velká přes 20 centimetrů a v dokonalém stavu, ale i *Conus milne-edwardsi*, *Conus excelsus* a řada dalších v nejrůznějších barevných formách. Také pro sběratele oblíbených zavinitců bylo co k vidění. Nejdražší v ceně asi 3000 dolarů byla nádherná *Cypraea broderipi*, růžová forma *Cypraea venusta* byla skoro o 1000 dolarů levnější, stejně stála i dokonalá *Cypraea leucodon*. Levněji se daly nakoupit vzácnější mušle druhé a třetí jakosti, sbírané mrtvé na pobřeží a v různém stupni odřenosti, ale ani ty nebyly nikterak levné. Třeba právě raritní *Cypraea broderipi* ve velmi špatném stavu bez kresby stála pouhých 16 000 belgických franků, tedy našich 14 000 korun. Byly však k dostání i levnější mušle.

Ovšem pro naše sběratele, kterých také několik přijelo, byla velmi ošidná skutečnost, že řada obchodníků označila své mušle cenami v různých měnách. A tak mušle za 30 F se zdála levná jen do té doby, než obchodník cenu vynásobil pěti a převedl ji tak z francouzských franků na belgické. U dolarů a marek to bylo ještě katastrofálnější. I tak ovšem byla možná výměna, někdy i dosti výhodná i nákup levnějších druhů mořských mušlí. Zejména zavinitci a

homolice z afrických lokalit byly hojně zastoupené i když samozřejmě pacifické druhy, zejména z Filipín převažovaly. Za zmínku stojí i několik nádherných kolekcí vzácných různobarevných můšlí rodu *Angaria* s neuvěřitelně dlouhými trny a zbarvených v kombinaci červené a zelené barvy.

Řada obchodníků měla neuvěřitelně bohaté kolekce mušlí z různých oblastí a tak bylo z čeho vybírat. Několikrát se opakovaly kolekce nejvzácnějších zavinitců z Jižní Afriky. Jeden z obchodníků měl dokonce zcela kompletní sbírku včetně nejvzácnějších druhů v různých formách a měl i nedávno popsanou ulitu druhu *Cypraea iutsui atlantica*, jejíž cenu jsem však ne-

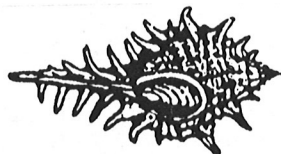
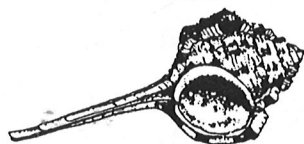
zjistil, protože vzápětí byla prodána.

I když z pohledu našince byly některé exempláře dražší než automobil, kterým jsme do Aarschotu přijeli, nedá se říci, že by o ně nebyl zájem. Nejdražší unikáty šly dobře na odbyt a sám jsem zahlédl sběratele nebo obchodníka z Japonska, který kupoval bez smlouvání nejdražší kusy za několikatisícové částky. Protože burza byla opravdu spíše pro odborníky a vážné sběratele, chyběly výrazně levné běžné mušle určené pro sběratele začátečníky. Ostatně skutečnost, že přiletěli obchodníci z USA, JAR a z řady dalších zemí z celého světa dá usuzovat, že si dobře spočítali, že se jim obchod vyplatí.

Nedá se samozřejmě v krátkosti vypočítat, co všechno bylo k vidění, ale musím říci, že já sám jsem řadu raritních lastur viděl poprvé v životě ve skutečnosti. A ta jak známo vždy předčí i nejlepší barevnou reprodukci nebo fotografii.

Při pohledu na nádherné exempláře nejrůznějších lastur ve špičkové kvalitě soustředěné na stolech i ve vitrínkách se dalo rychle zapomenout na dlouhou, tisíci-kilometrovou cestu z Prahy až do belgického Aarschotu a s povzdechem zaníceného sběratele si při odchodu říci : " tak zase znova napřesrok. Stojí to totiž zato.

J. Pícka

CITES

Vážení kolegové,
při sběratelské činnosti nebo při exportu či importu měkkýšů je vaší povinností znát zákonnou normu, která omezuje nebo také znemožňuje činnost s těmito organismy.

Jeden z hlavních nástrojů světové strategie ochrany přírody je úmluva o mezinárodním obchodu s ohroženými druhy volně žijících živočichů a rostlin (Convention of international trade in endangered species of wild fauna and flora) ve zkratce CITES nebo také Washingtonská konvence. Byla smluvna ve Washingtonu v roce 1973 a účinnosti nabyla od 1. července 1975.

Československo přistoupilo k úmluvě v únoru 1992 jako 114 země a úmluva vstoupila pro nás v platnost 28. května 1992. V praxi to znamená, že případný dovoz nebo vývoz dotyčných organismů (v našem případě ulit měkkýšů) musí být povolen příslušným ministerstvem vývozní nebo dovozní země a vybaven takzvanými cites permity. Bez těchto mnohdy velice složitých povolení, je dovoz či vývoz zakázán a může sloužit jako důvod k zabavení zásilky, v horším případě k udělení pokuty - podle zákona ČNR č. 114/1992 sb. o ochraně přírody a krajiny do výše 50 000 Kč u soukromých osob a až do 1 000 000 Kč u právnických osob.

Předmětem zájmu CITES je v současné době asi 2 000 druhů živočichů a 35 000 druhů rostlin. Podle stupně ohrožení své existence v přírodě jsou rozděleny do dvou kategorií:

Příloha I Všechny druhy ohrožené vyhube-
ním, které jsou nebo by mohly
být využívány pro mezinárodní
obchod. Obchod s těmito druhy
je zakázán, výjimky je možné
udělit vyjíměčně pro účely ne-
komerčního charakteru.

Příloha II Tato příloha zahrnuje ty dru-
hy, které by mohly být ohrože-
ny, pokud by obchod s nimi ne-
byl přísně regulován a to pře-
devším stanovením vývozních
kvót.

Toto vše pro nás znamená zorientování
se v legislativě, respektive v připravova-
né vyhlášce ministerstva životního pro-
středí k provádění CITES. O dalších změ-
nách a hlavně povinnostech vás budu infor-
movat prostřednictvím zpravodaje VOLUTA.

Josef Podhajský

MOLLUSCA (MĚKKÝŠI)
BIVALVIA (MLŽI)
VENEROIDA
Tridacnidae
(zévovité)
UNIONOIDA
Unionidae
(velevrubovití)

Příloha I

Příloha II

Tridacnidae spp.

Conradilla caelata

Cyrogenia aberti

Dromus dromas

Epioblasma curtisi

Epioblasma florentina

Epioblasma sampsoni

Epioblasma sulcata

Epioblasma perobliqua

Epioblasma torulosa

gubernaculum

Epioblasma torulosa
rangiana

Epioblasma torulosa
torulosa

Epioblasma turgidula

Epioblasma walkeri

Fusconaia cuneolus

Fusconaia edgariana

Fusconaia subrotunda
Lampsilis brevicula

Lampsilis higginsii

Lampsilis orbiculata
orbiculata

Lampsilis satul
Lampsilis virescens

Lexingtonia
dolabelloides

Plethobasus
cicatricosus
Plethobasus
cooperianus

Pleurobema clava

Pleurobema plenum
Potamilus capax
Quadrula intermedia
Quadrula sparsa
Toxolasma cylindrella
Unio nickliniana
Unio tampicoensis
tecomatensis
Villosa trabalis

Achatinella spp.

Papustyla pulcherrima
Paryphanta spp.

Strombus gigas

GASTROPODA (PLŽI)
STYLOMMATOPHORA
(STOPKOOCÍ)

Achatinellidae
Camaenidae
Paryphantidae
GASTROPODA
STROMBIDAE
(křídlatcovití)

SLOVNÍČEK

ALEUTIAN - oblast západního pobřeží Severní Ameriky od Beringova moře, Aleutských ostrovů, podél pobřeží Aljašky, Britské Kolumbie až ke hranicím se Spojenými státy. Výskyt: hlavně čeled' Buccinidae.

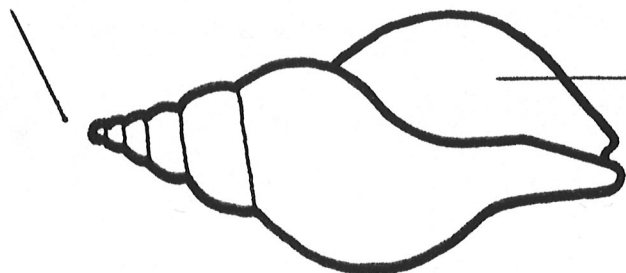
AMONIT - hlavonožec žijící před 400 mil. let. Vymřel před 65 mil. let téměř současně s dinosaury. Nazván podle egyptského boha slunce Amona, zobrazovaného často se stočenými beraními rohy.

AMPHINEURA - /lat./ č. paplži. Třída primitivních měkkýšů žijících výhradně v moři. Dělí se na dvě podtřídy: Aplacophora, která nemá ulitu a Polyplacophora, ta je složena z 8 destiček. Tito měkkýši se někdy též nazývají chroustnatky.

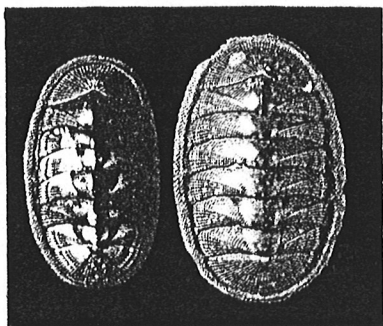
ANTERIOR - /lat./ přední konec ulity ve směru pohybu měkkýše. Opak je posterior.

APERTURE/A/ - otevřený přední konec lastury třídy gastropoda a scaphopoda. Její povrch je porcelánově lesklý.

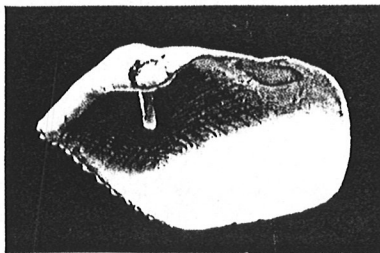
APEX - /lat./ vrchol, špička lastury (u plžů). Ve skutečnosti zadní konec, když je živočich v pohybu.

APOPHYSIS - /lat./ výběžek lžičkového tvaru na vnitřní straně misky některých bivalvií umístěný pod "umbo", ke kterému jsou připojené určité svaly.

Zirfaea crispata Linnaeus
Oval Piddock. Great Piddock

SVĚTOVÉ CENY MOŘSKÝCH MUŠLÍ

Vývoj cen vzácných mořských mušlí má mnoho peripetií a je závislý na mnoha faktorech. V posledních deseti letech má většina raritních mušlí mírně sestupnou cenu, což je dáno zejména větším množstvím exemplářů jednotlivých druhů na trhu. To zase je dáno stále stoupajícím zájmem o mušle jako takové a také tím, jak se stále a velmi rychle zlepšuje technika podmořských lovů.

Po druhé světové válce patřila řada mušlí, které se dnes běžně vyskytují na trhu k vyjimečným raritám. Bylo známo jen málo kusů a třeba *Conus gloriamaris* bylo známo asi 70 kusů, umístěných v musejních sbírkách, nebo u soukromých sběratelů a na trhu se prakticky nevyskytovaly. Sám jsem ji poprvé viděl skutečnou ve sbírce pana Horsta Kaucha v Dubai někdy v roce 1985 a musím říci, že jsem ji ani nesměl vzít do ruky, ale pouze se dívat. Dnes se cena perfektního exempláře pohybuje okolo 4-5 tisíc korun. Samozřejmě u exemplářů mimořádné velikosti, nebo zbarvení cena strmě stoupá. Dalo by se říci, že už jen milimetry nad obvyklou délkou přidávají k standardní ceně řádově stovky dolarů.

Cena mořských mušlí je ovlivněna také oblíbeností určitých čeledí mořských

plžů. Nejvíce sběratelů má zájem o Cypraeidae, Conidae, Murexidae, Volutidae a některé další. Mezi vůbec nejdražší patří čeled' hlubinných Pleurotomariidae. Jejich kompletní sbírku, přestože jich je známo jen kolem 20 druhů si může dovolit pouze multimilionář. Jednoho znám osobně a jeho kompletní sbírku jsem letos viděl na burze v belgickém Arschotu. Je to belgičan pan Patrik Anseeuw.

Současný světový trh s mušlemi se řídí složitými zásadami:

Je to především **vzácnost** mušlí.

Mnoho mořských mušlí je v přírodě skutečně vzácná tím, že jejich populace jsou omezené, nebo se navíc vyskytují v málo přístupném prostředí, případně jen ve velmi malé oblasti (endemické druhy). Takové druhy se pak vyskytují jen v několika málo kusech ve sbírkách a na běžný trh se nedostanou.

Dále je to **hodnota** mušlí.

Tady je třeba vzít v úvahu, zda jde o hodnotu vědeckou, z hlediska kvality, nebo vzácnosti. Vědecká hodnota malé mušle známé třeba jen podle jednoho kusu: (holotypus) i velmi špatné kvality, je vždy velmi vysoká, zatímco obchodní nepatrná. Hodnota raritní mušle sběratelské může být z hlediska obchodního velmi různá.

Tím se dostáváme k **ceně** mušlí.

Toto je dost obtížně vyjádřitelný faktor,

neboť vše předešlé se dá promítnout do reálné ceny mušlí. Obecně se dá říci, že sběrateli oblíbené mušle, vzácné nebo raritní, v perfektním stavu dosahují nejvyšších cen u obchodníků i sběratelů. Je to ovšem věc velmi relativní. Mnohdy lze výměnou za větší množství lepších druhů získat i velmi vzácný exemplář a někdy při náhlém poklesu ceny některého druhu lze i jinak velmi drahou mušli získat levněji.

To je právě to dobrodružství ve sběratelství, to jsou ty krásné zážitky a vzpomínky pojící se k jednotlivým exemplářům ve sbírce. Já sám jsem nedávno počítal podle současných katalogových cen, kolik bych musel vydat za zavinutce, které ještě ve sbírce nemám a došel jsem k sumě přesahující jeden milión korun. To ovšem není důvod k pesimismu, protože vím, stejně dobře jako ostatní sběratelé, že možností je mnoho a výměnou se dá sehnat lecos, ostatně dají se získat i méně kvalitní exempláře druhů, které jsou v perfektním stavu finančně za obzorem mých možností.

Ceny mušlí ale silně ovlivňují další faktory :

Je to i místo, kde kupujeme objekty své sběratelské vášně. Jistě jsou i vzácné mušle levnější na filipínských ostrovech, nebo v Antilách, než v obchodech v Evropě. Cesta mušlí na trh je dlouhá a náklady na dopravu nemalé. Přičíst je třeba i zisky překupníků. Ovšem bylo by naivní domnívat se, že stačí zajet na ostrov Bohol ve fi-

lipínském souostroví a očekávat, že chudí místní rybáři vám ráno za směšný peníz přenechají své úlovky. Obchod s mušlemi je dobře organizován a rybáře většinou při návratu z moře kontroluje policie a v případě zatajení vzácné mušle hrozí vysoká pokuta nebo zabavení celého nákladu. Ovšem faktem je, že od místních obchodníků lze získat mušle levněji.

Další skutečností, která má vliv na cenu, je čas, kdy nakupujeme. Samozřejmě u raritních mušlí nehraje tak velkou roli jako u vzácných, které se mohou vyskytovat v některém roce ve větším počtu a tudíž s klesající cenou. U jiných zase naopak cena stoupá a bude stoupat i nadále. Například *Cypraea valentia*, žijící v dost velkých hloubkách, se už dva nebo tři roky neobjevuje na trhu. Důvodem je, že mnoho domorodých rybářů se v honbě za ziskem potápělo bez ohledu na zdravotní rizika, už zemřelo a ostatní snad pochopili, že umřít pro pár dolarů za mušli není moc rozumné. Cena téhle mušle nyní půjde pár let nahoru, až znovu místní potápěči zapomenou na rizika a začnou se zase potápět do hloubky. Pak vyloví několik desítek exemplářů, ceny poklesnou a mušle bude na trhu opět dostupná. Sběratelé ovšem umí na svoji příležitost trpělivě čekat.

Velmi důležitým hlediskem, ovlivňujícím výrazně ceny, je kvalita.

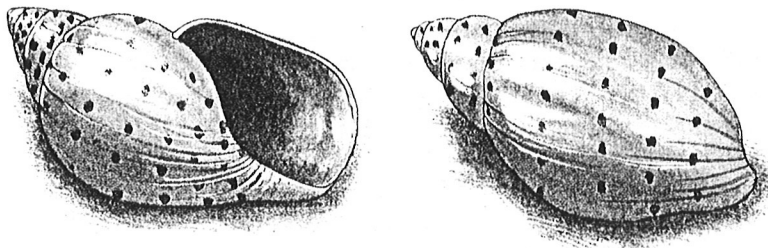
pokračování příště

J. Picka

ŽIVOT KLUBU

Jen 13 dní poté, co český tým triumfálně zakončil ve Vídni hokejový šampionát, zvítězila s převahou na vídeňské burze česká konchologická výprava.

Jeli jsme opět mikrobusem Neoplan,

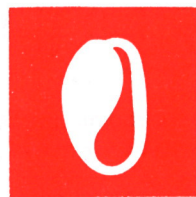
který jsme jen stěží zaplnili. Čekali jsme větší zájem, ale ukázalo se, že o podobné akce jej má jen užší okruh členů.

Z Prahy nás vyjelo v pět ráno 22 a připojili jsme se k brněnské enklávě, která to měla blíž a přijela tedy o něco dříve.

Kdo jel, musel být spokojen, i když si vezl jen malou sumičku. Hlavně pánové Fischer a Weyer byli neustále obléháni. Mnoho exemplářů zde bylo nabízeno v nezvyklé velikosti a kvalitě. Po třetí hodině odpoledne už většina neměla ani šilink. V nabídce tradičně převažovaly rody *Conus* a *Cypraea*.

Hranici jsme projeli bez zdržování a nebyť děsivé průtrže mračen a krupobití, přijeli bychom do Prahy ve skvělém čase.

Humr

**ČESKÝ KLUB
SBĚRATELŮ
LASTUR**
CZECH
CONCHS
COLLECTORS'
CLUB

